

Tom Knipping &
Iwan van Duren

WEEKEND- MILJONAIRES

Voetbalmakelaars op jacht naar goud

VOETBAL INTERNATIONAL

VOORWOORD

Show me the money

‘Het klinkt niet alleen als mensenhandel, het *is* mensenhandel.’

Het was ergens in januari. Na een lange lobby hadden we eindelijk de hoogste baas uit het wereldvoetbal tegenover ons zitten. Een unicum in het 53-jarige bestaan van onze club *Voetbal International*. Doorgaans weet je dat hoe hoger je komt, hoe minder je van een interview hoeft te verwachten. Elk woord is al afgewogen door een leger aan persvoorlichters. Maar vandaag was het even anders, we zaten nog maar net of de wereldvoetballeider begon over mensenhandel. ‘Tijd voor een transferrevolutie,’ waarschuwde Gianni Infantino, terwijl hij met accurate bewegingen een slokje van zijn dure espresso nam in het Amsterdamse Okura. In ons notitieblokje vonden we later de woorden: ‘Mensenhandel, bonanza, Wilde Westen.’

Dat was wel heel toevallig. Hij wilde een revolutie. Wij wilden een boek. Na matchfixing, clubeigenaars en de FIFA zelf waren we nog steeds niet toegekomen aan de machtige makelaars. Iets wat al lang op ons verlanglijstje stond. De *Wolf of Wall Street* is tegenwoordig te vinden in de skyboxen van de stadions waar een merkwaardig gilde van horecazonen, videotheekeigenaren en kerstbomenverkopers het ene na het andere miljoen binnentikt. De laatste jaren explodeerde de transfermarkt en telden we wereldwijd iets van 15.000 transfers per zomer. Er begon ons iets vreemds op te vallen. Sinds 2012 was FIFA de internationale trans-

fercijfers gaan bijhouden en deze geheel in strijd met de hermetisch afgesloten voetbalwereld gaan publiceren. Nederland heeft volgens FIFA tussen 2012 en 2017 opgeteld 675 miljoen dollar winst gemaakt op de spelersmarkt, omgerekend ongeveer 580 miljoen euro. Mooi bedrag zou je denken. Maar vreemd genoeg bleek later uit de jaarverslagen van de clubs zelf dat hier nog niet de helft van overblijft. Na aftrek van alle aandelen voor spelers, makelaars, investeerders, consultants, fondsen, adviseurs en ouders resteerde er met een beetje goede wil 200 tot 250 miljoen euro die netto naar de clubkassen stroomde. Als hier al zoveel geld verdampt, wat moet dat op wereldwijde schaal dan wel niet inhouden? We begonnen langzaam te begrijpen waarom er bij de top van de mondiale bond de laatste tijd zoveel drukte is over geld dat weglekt uit de voetbalsector.

In een tocht langs de skyboxen in Nederland was de ene na de andere bestuurder begonnen over de grote voetbalroof. Multimiljonair Frans van Seumeren bijvoorbeeld. De eigenaar van FC Utrecht is een van de vrije denkers in ons voetbal en bovenal financieel volkomen onafhankelijk. Hij had voor het interview zelf een boodschappenbriefje gemaakt, waarop de macht van de makelaars bovenaan stond. 'Ik heb vaak gedacht: hoe is het toch mogelijk dat een intelligente knul zich laat begeleiden door iemand die nog niet tot tien kan tellen? De eisen die ze stellen en de beloningen die ze vragen, staan in geen enkele verhouding tot het werk dat ze moeten doen. Het lijkt steeds erger te worden.'

Of Gaston Sporre. Ook al zo'n vent die carrière maakte buiten het voetbal en niet wist wat hij meemaakte toen hij als interim-directeur in het keurige Heerenveen eens met zijn trainer ging praten. Voormalig bondscoach Marco van Basten waarschuwde hem voor maffia-achtige circuits rond spelers, maar hij geloofde het pas echt toen makelaars hem begonnen te bellen met de mededeling dat ze konden helpen met de

verkoop van topscorer Alfred Finnbogason. ‘Dan belde weer een man met een Slavisch-Duits accent die langs de snelweg wilde afspreken, dan belde weer iemand dat hij hem voor 10 miljoen kon verkopen waarbij er een miljoen naar hem moest. Hij begeleidde Finnbogason niet eens. Het enige wat de man had, was een contact bij de geïnteresseerde club. Die club konden wij niet rechtstreeks benaderen, de transfer kon alleen via hem. We hebben één minuut gesproken en toen vriendelijk bedankt. Een miljoen per minuut, dat wordt gewoon zonder enige gêne gevraagd.’

KNVB-voorzitter Michael van Praag sloot zich aan bij de heren: ‘Neem nu weer Justin Kluivert die naar AS Roma vertrekt. Een jongen in ontwikkeling. Komt net kijken. Fantastisch als hij veel geld kan gaan verdienen. Dat gun ik iedereen. Maar ik voorspel je dat zijn carrière tot stilstand komt. Hij is veel te jong. Die komt in een prestatieklimaat terecht dat hij nu nog niet kan bijbenen. Met alle gevolgen van dien voor het Nederlands elftal. Gianni zegt dat hij iets revolutionairs gaat doen. Ik ben benieuwd. Ik denk dat de fees snel aan banden gelegd moeten worden zodat makelaars geen 20 procent meer in een transfersom kunnen krijgen. Anders komt de markt nooit meer in balans.’

Last but not least vertelde de succesvolle technisch directeur Marcel Brands voordat hij van PSV naar Everton verhuisde over het keurige Nederland: ‘We kennen allemaal de verhalen over directeuren die geld aannemen bij transfers met bepaalde makelaars. Voor mij is dat ondenkbaar. Dan geef je je geloofwaardigheid weg. Bij RKC kreeg ik van een buitenlandse zaakwaarnemer een enveloppe in mijn handen gedrukt. Ik dacht in mijn naïviteit: dat zal wel een tegoedbon zijn of zo. Bleek er een pakketje geld in te zitten. Ik ben op de parkeerplaats achter die man aangerend en heb hem die enveloppe teruggegeven. In Brazilië is me ook geld geboden, als ik een speler naar Nederland zou halen. Dan zijn ze bij mij aan het verkeerde adres.’

Brands kon daar in Eindhoven prima meebabbelen met de gepensioneerde Philips-man Rob Westerhof, die als relatieve buitenstaander de skyboxen van de eredivisieclubs betrad. Westerhof zit nu bij het deftige Sparta en zag begin deze eeuw als voorzitter van psv de verhoudingen veranderen. 'Als ik de bedrijfstak vergelijk met mijn komst in 2004, is niets zo explosief gegroeid als de inkomstenstroom van zaakwaarnemers. In mijn tijd bij psv betaalden we 3 tot 6 procent commissie, terwijl de club de beste man nooit had ingehuurd. Daar verbaasde ik me al over. Nu vragen ze vaak een veelvoud daarvan. Hun macht is gigantisch geworden. De voetbalbonden zijn niet in staat geweest hierop een visie te geven. Er zijn enkele positieve uitschieters, makelaars die hun spelers goed begeleiden, maar in feite controleren zij de hele markt met miljarden aan spelerskapitaal. Gek genoeg is dat fenomeen relatief onderbelicht. Zaakwaarnemers hebben van de sport een veiling gemaakt, zo veel en zo snel mogelijk transfereren is een doel op zich geworden. Daar zou eens wat tegen ondernomen moeten worden.'

De Belgen zijn daar alvast mee begonnen via Operatie Propere Handen. Een gigantische bom ontplofte. De politie luisterde maanden telefoons af en viel in oktober binnen bij de topclubs. Allerlei kopstukken werden opgepakt en verhoord. Centraal in de dossiers staan een paar voetbalmakelaars die worden verdacht van matchfixing en malversaties. Spelers, clubbestuurders en zelfs journalisten en scheidsrechters bleken in hun greep. Volgens insiders zijn de Belgische invallen nog maar het topje van de ijsberg en zijn ze tekenend voor het integriteitsprobleem waarmee de voetbalsector kampt.

We hopen u in *Weekendmiljonairs* met onze zaklamp wat bij te kunnen lichten. Geen wetenschappelijk boek, maar hopelijk vormt de gekozen serie verhalen wel een bescheiden catalogus van deze bijzondere beroeps-

groep waar het adagium ‘*Show me the money*’ de norm is. Maakt u kennis met de vrije jongens achter de schermen.

Hoe het tot dusverre staat met de revolutie van Infantino? Ach, laten we het zo zeggen. De honden blaffen en de karavaan trekt verder. Desalniettemin hebben we met veel plezier geschreven aan dit werk over de wondere wereld van de weekendmiljonairs.

Veel leesplezier.

Tom Knipping & Iwan van Duren

MAKELAAR UIT MOKUM

⋮ Horloge Cor. De Smokkelaar. De bikkelharde schoonvader van
⋮ Johan Cruijff is godfather van de makelaarsbranche. In de
⋮ jaren zeventig verruult hij de diamanten voor voetballers.

‘Welk mens is zoveel waard?’

Nadat Feyenoord in 1970 als eerste Nederlandse club de Europacup 1 heeft gewonnen, is het Ajax dat drie keer op rij de beker met de grote oren naar Amsterdam heeft gebracht. De hele wereld kent de nummer 14 van de hoofdstedelingen, maar zijn eigen ploeggenoten willen hem niet meer als aanvoerder. ‘Bel Barcelona maar,’ bries hij tegen zijn schoonvader. Het is augustus 1973 en Johan Cruijff verlaat Ajax, de club waar hij vanaf zijn zesde voor heeft gespeeld. Het Spaanse Barcelona vindt hem 6 miljoen gulden waard. Daarvan is 3 miljoen voor Ajax en 3 miljoen voor de speler. Cruijff is in een klap de duurste voetballer ter wereld en meervoudig miljonair. De transfer zorgt voor een debat in de Tweede Kamer waarbij de vraag wordt gesteld welk mens zoveel waard is. Het is de opmaat voor een nieuw voetbaltijdperk, waar de sterren niet langer meer genoegen nemen met een sigarenzaak als maximale opbrengst van hun voetballoopbaan.

De man achter die revolutie is een diamanthandelaar. En allesbehalve een weekendmiljonair. Het verhaal begint vijf jaar eerder met een toevallige ontmoeting zoals een orkaan in Texas kan beginnen met het geklapper van de vleugels van een vlinder in Brazilië. Maar we hoeven niet naar Brazilië. Wel naar de receptie op de bruiloft van Piet Keizer. Uiteraard is zijn maatje Johan Cruijff ook aanwezig. De twee aanvallers van Ajax kunnen het goed met elkaar vinden en vullen elkaar goed aan. Met de contractbesprekingen bijvoorbeeld. 'Ik doe het praten en Piet kijkt de contracten na,' zegt de jonge Cruijff in zijn veel te grote pak. Hij heeft al een eigen auto. Dan weet je het wel. Dat hebben ze goed geregeld die twee. Als iemand vraagt naar wie hij zo staat te kijken, zegt hij: 'Dat is mijn vrouw.' Even later zal hij zich voor het eerst laten voorstellen aan het meisje dat Danny blijkt te heten en hem nooit meer zal verlaten.

Of het precies zo gegaan is, weten we niet. Maar als de overlevering het zo wil, wie zijn wij dan om dat mooie verhaal te negeren. Het is het begin van een ongekende voetbalrevolutie. Zoveel is zeker. Cruijff maakt in eerste instantie weinig indruk op Danny. Een slecht geklede, bleke jongen met een volks accent is nou niet bepaald wat het meisje dat zich volgens de laatste Franse mode kleedt en opgroeit in het duurste deel van Amsterdam zoekt. Als ze al moet zoeken, want ze staan voor haar in de rij. Maar Cruijff kletst er vrolijk op los en regelt toch een afspraakje. De rest is geschiedenis. Zoals dat nu eenmaal gaat in de wereld van de liefde.

Het zijn opwindende en spannende tijden. In Amsterdam broeit het. The Doors treden op. De hippies tarten de gevestigde orde. Studenten demonstreren. Vrije liefde, ban de bom. In 1968 is de wereld volop in beweging. De ongekende nederlaag van de Amerikanen in Vietnam houdt de wereld bezig, de Praagse Lente die wordt neergeslagen door 250.000 soldaten uit het Warschaupact, Martin Luther King wordt in Memphis vermoord, in Duitsland pleegt de Baader-Meinhof-groep

aanslagen en in Parijs worden studentenrevoltes bloedig neergeslagen. De Apollo 8 vliegt rond de maan en achter het IJzeren Gordijn maakt de supersonische Tupolev Tu-144 zijn eerste vlucht. Nieuws dat in Engeland voor het eerst in kleur te zien is op televisie.

Het stormt in de wereld, Nederland volgt het nieuws vooral via de krant. De sportpagina's worden nog steeds gretig gelezen. Dat is een stuk leuker dan alle ellende in de wereld. We juichen voor Kees Verkerk en die deksele Jan Janssen, die in de slottijdrit de Belg Herman van Springel uit het geel rijdt. Ergens in het jaar debuteert de jonge Willem van Hanegem voor Oranje. In de Eredivisie is Ajax weer kampioen geworden nadat het een jaar eerder al de dubbel heeft gewonnen. De Meer stroomt steeds voller om de ongelooflijke Johan Crujff te zien. Een spichtig ventje, die dingen doet die nog nooit iemand heeft gezien en die ondanks zijn jeugdige leeftijd nu al de dirigent is van de Amsterdamse sterrenformatie. Mannen als Piet Keizer en Sjaak Swart verbleken naast zijn licht.

Crujff is na clubgenoot Keizer nu al de tweede *full-prof* in Nederland en is daar maar wat trots op. Net zo trots als op zijn eerste contract van drie tientjes. Geld en voetbal zijn hobby's. Niet dat hij geld zo belangrijk vindt, 'maar het blijkt wel steeds dat je het nodig hebt'. Als een steenrijke Ajax-bestuurder hem duidelijk probeert te maken dat geld niet belangrijk is tijdens zijn eerste onderhandelingen, staat hij lachend op. 'Dat is mooi, jij wilt van je miljoenen af, en ik wil ze graag hebben.' Mondig is hij wel, maar voetballers hebben in die tijd vrijwel niets te vertellen. En hij mag niet klagen, al zegt hij het zelf. Vanaf zijn zesde is hij al lid van Ajax en nu verdient hij er zijn geld. Weinig mensen in Betondorp verdienen 15.000 gulden, laat staan jongens van zijn leeftijd. Hij heeft zelfs geld genoeg om in het Hilton te kunnen trouwen met Danny Coster. Er is een hele vleugel afgehuurd en als voetballer van het jaar mag hij ook nog een Porsche rijden.

De twee zijn dolgelukkig, Cruijff wil vier kinderen en heeft grootse plannen voor hen samen. Maar een bungalow kopen in Vinkeveen blijkt lastig. Zoveel geld heeft hij nou ook weer niet. Nog niet. Want zijn nieuwe schoonvader stelt dat Cruijff en zijn dochter miljonair kunnen worden met zijn talenten. Cor Coster is een echte Amsterdamer. De Smokkelaar. Zwarte Cor. Aan bijnamen geen gebrek voor deze vrije jongen, die regelmatig wordt beticht van verkeerde sympathieën in de oorlog. Een man die, zoals iedereen die ertoe doet in het dorp dat Amsterdam heet, bij Ajax aan de Middenweg komt. Niet vanwege het voetbal, maar om met een goede whisky te netwerken. Zo'n amicale oom, die iedereen op de schouder tikt, maar die ook zomaar met een opmerking de hele sfeer kan bederven. Een man die je niet tegen je moet hebben, daar is iedereen het wel over eens. 'Een bikkelharte jongen, die er stevast op uit is mensen een oor aan te naaien,' beaamt hij zijn imago maar al te graag. 'Ze moesten eens weten,' voegt hij er dan meestal nog even aan toe. Coster wordt al snel de man achter Cruijff.

God schiep Jezus Christus. Voor voetballiefhebbers in Nederland kwam de man die over water kon lopen eind jaren zestig voor het eerst in het vizier. Een schriel ventje uit Betondorp wiens moeder de kleedkamers van Ajax schoonmaakte. Het zijn de tijden dat je nog netjes dank je wel zegt als je een contract 'mag' tekenen bij Ajax of Feyenoord. Heren met dikke pakken en sigaren dwingen respect af. Nog wel. Door het jawoord aan Danny krijgt hij er gratis een schoonvader bij. Cor Coster dus. Terwijl Danny zorgt dat het straatschoffie zich eigentijds gaat kleden en wat vaker de kapper bezoekt, gaat ome Cor zijn zaken beheren. Want het gaat hier wel om zijn dochter natuurlijk, het meisje dat nooit wat tekortkomt en al jaren haar kleren in Parijs mag kopen. Tijd voor een goed gesprek van man tot man. Cruijff mag dan wel een beroemdheid zijn, uiteindelijk gaat het toch om de knaken.

Hij was bijna van zijn stoel gevallen toen hij eens voorzichtig had geïnformeerd naar de spaarrekening van zijn nieuwe schoonzoon. ‘Spaarrekening? Die heb ik niet.’ Dik 1.200 gulden per maand pakt hij. Johan is geen opschepper, maar ja, als je schoonvader het je zo vraagt, vertel je dat netjes. Gigantisch veel geld voor een jongen die het verschil tussen bruto en netto niet kent. Jopie pakt zo nu en dan ook nog een openinnetje van een winkel. Rijdt hij even naar Groningen en pakt hij mooi 150 piek extra. Nee, over zijn schoonzoon hoeft mijnheer Coster zich geen zorgen te maken. Sterker nog, het zal Danny aan niets ontbreken. Coster tikt even mee op een rekenmachine. ‘Dat was dus vijf uur heen en weer, een hapje eten, benzine. Dan hou je een paar tientjes over. En dat voor een topartiest.’ En hoe kon het dat er mensen in zijn eigen bedrijf meer verdienden dan zijn schoonzoon voor wie het stadion volliep met betalende mensen en over wie de kranten vol stonden? Als de speler later het Ajax-contract aan zijn toekomstige schoonvader geeft, is Coster verbijsterd. Het was echt waar. Niet alleen heeft zijn schoonzoon een salaris van 15.000 gulden, hij had ook nog eens voor vier jaar getekend. ‘Da’s dan 60.000 gulden plus premies er dan nog bij, hè.’

De Cruijff-Coster NV is geboren. De jonge voetballer is ook niet gek. Die mijnheer Coster heeft een huis waar je in kunt verdwalen en weet veel van geld en handel. Hij kan zelf goed voetballen en wil niets liever dan meer geld en meer zekerheid. Maar hoe dan? Coster is al op oorlogspad. Ajax moet niet denken dat zijn schoonzoon nog lang voor 15.000 gulden zal voetballen. ‘In mijn zaak zijn er genoeg mensen die meer verdienen,’ briest hij bij de eerste de beste ontmoeting met de verbijsterde voorzitter Jaap van Praag. De vader van huidig KNVB-voorzitter Michael zou vanaf nu met de geslepen diamanthandelaar moeten gaan onderhandelen in plaats van met de zoon van de groenteboer. De sterspeler is er best blij mee, zo’n ervaren zakenman die voor hem in de bres springt. Maar Van Praag en penningmeester Henk Timman, in het

dagelijks leven belastinginspecteur, hebben direct een hekel aan Coster, wiens invloed meteen merkbaar is. De Cruijff-Coster NV groeit uit tot een begrip in de bestuurskamers. Voor een vriendschappelijk duel meldt Cruijff zich ineens met de eis dat hij 10 procent van de recette wil hebben, omdat het publiek toch hoofdzakelijk voor hém komt. Dat is een heel andere Johan dan die jongen die netjes dank je wel zei bij zijn eerste contract.

De oude Coster is letterlijk van alle markten thuis en heeft al snel de telefoonnummers van de bestuurders in zijn rolodex. Als Ajax die zomer Dick van Dijk binnenhaalt, belt hij meteen wat rond om achter het salaris van de nieuwe aankoop te komen. Een telefoontje naar Enschede leert hem dat die Van Dijk 50.000 gulden zou verdienen, dat is veel meer dan zijn schoonzoon toucheert en de volgende dag hangt hij al aan de lijn bij Ajax. Balend wijzen ze de zaakwaarnemer terecht. Mijnheer Coster moet nou echt eens ophouden. Wie hij dan wel denkt te zijn? Er is al een contract. Coster gromt. Nou, daar komen ze dan nog wel achter. Vanaf nu is het waardering in keiharde guldens. Cruijff is loyaal aan zijn schoonvader en ziet tot zijn verbazing en vreugde hoe er ineens nieuwe, veel betere contracten op tafel komen.

De bestuurders van Ajax vinden de eisenpakketten van de bikkelharde diamantair geen stijl. Onderwijl regelt de zakenman ook nog even dat *De Telegraaf* flink gaat betalen voor de quotes van Cruijff. Na de wedstrijden krijgen ze hem even exclusief te spreken en kunnen ze een column maken van de korte vraaggesprekjes. Dat levert de nieuwe superster mooi 20.000 gulden per jaar op. Ook voor grote interviews mogen de media gaan betalen. Waarom zou iedereen rijk moeten worden over de rug van zijn schoonzoon?

Coster is gevormd door de straat en heeft lak aan mooie praatjes. Hij heeft zijn leven lang gevochten. Zijn vader liet zijn moeder in de steek en zij stuurde hem al op zijn twaalfde aan het werk als nageljongen in de haven en ijzerwerker op een scheepswerf. Hij scharrelde in zijn jeugd op het Waterlooplein rond om te kijken of er nog wat viel te verdienen. In de winter ging hij met pantoffels en overhemden langs de deur. 'Ik zorgde er steeds voor dat ik genoeg verdiende om weer een week rond te komen.' Als tiener reed hij al op de motor naar Zwitserland. Daar kocht hij horloges die hij in zijn benzinetank over de grens smokkelde en verkocht in kroegen op de Wallen en aan marktkooplieden op het Waterlooplein. Daarom kreeg hij in Amsterdam de bijnaam Horloge Cor. Later ging hij edelstenen verkopen en deed hij in onroerend goed. Coster handelde in alles, als hij er maar aan verdiende. Eind jaren vijftig had hij al een villa en reed hij in een Alfa Romeo door Amsterdam. 'Ik woonde tegenover de Brenninkmeijers en de Dreesmanns. Die waren helemaal niet zo blij met mijn komst en noemden me De Smokkelaar,' zei Coster in een van zijn weinige interviews.

Coster doet waar hij goed in is. Hoe meer weerstand hij krijgt, hoe harder hij het speelt. Het verschil met de hedendaagse zaakwaarnemers is dat hij al financieel binnen is als hij begint. Het verhaal gaat dat hij na acht uur 's avonds de telefoon niet meer opneemt als het over minder dan een ton gaat. Je moet hem niet tégen je hebben, dan kan hij genadeloos hard zijn en zelfs agressief worden. Zo merken ook de Ajax-bestuurders al snel. Gewend als ze zijn met jonge voetballers te 'onderhandelen', zit er nu ineens een keiharde zakenman tegenover ze. De gebruikelijke methodes worden ingezet om hem kalt te stellen. Via een verslaggever van *De Tijd* proberen ze Coster in een kwaad daglicht te zetten. Rinus Michels fluistert een bevriende journalist wat informatie in. De geldwolf Coster zou voor onrust zorgen en daarmee medeverantwoordelijk zijn voor spanningen in de selectie. De verloren Europa-

cupfinale van 1969 is olie op het vuur. Coster merkt wat een impact de negatieve publiciteit heeft als hij overal wordt aangesproken eens even wat rustiger aan te doen. De achterban ziet hem als splijtzwam. Het stond allemaal in de krant, dus ontkennen had geen zin. Met dat gezeur over geld verstoorde hij de concentratie. Coster laat zich niet intimideren en lijkt soms meer tijd aan de zaken rond zijn schoonzoon te besteden dan aan zijn eigen zaken. Meteen slaat hij terug. Hij eist namens Johan een forse salarisverhoging. ‘Coster wil Ajax kapotmaken,’ fulmineert Van Praag. Maar dit is pas het begin. Als ze hadden gedacht dat Coster en Crujff dankbaar zouden zijn voor de enorme contractverbetering, kenden ze Coster nog niet. Want de daaropvolgende contractverlenging blijkt allesbehalve een formaliteit. Bij Ajax vallen ze bijna van hun stoel als ze horen dat Coster doodleuk eens met Feyenoord is gaan praten over een overgang naar Zuid. De Rotterdammers zijn de beste van Europa en het geld klotst over de plinten aan de Maas. De partijen komen meerdere malen dicht bij een akkoord. Coster werkt zich een slag in de rondte en blijkt ook dan al een voorloper van de huidige generatie zaakwaarnemers. Hij bedenkt constructies waarbij Feyenoord bijvoorbeeld Crujff huurt van een buitenlandse club. Ook Barcelona komt in beeld en als Ajax met Johan Crujff in 1971 de Europacup 1 wint, moet er kleur worden bekend. Barcelona wil wel, maar de grenzen zijn nog niet open in Spanje.

Coster speelt op meerdere tafels tegelijk en weet precies hoe hij Ajax onder druk moet zetten. Ergens in de eerste week van juli 1971 zit hij weer bij Feyenoord. Dat nieuws lekt natuurlijk vanzelf weer uit. ‘Als dat was doorgegaan hadden ze mijn huis afgebrand, dan had ik kunnen verhuizen.’ Een interventie uit de rijke Ajax-achterban zorgt ervoor dat Coster zijn schoonzoon, en eigen dochter, financieel onafhankelijk maakt. Crujff tekent voor zeven jaar. Met een basisjaarsalaris van 95.000 gulden, plus winstpremies van 1.500 gulden. Met de directie van

Koninklijke Bijenkorf Beheer wordt de deal gesloten dat dit bedrijf Cruijff zijn pensioen gaat verzorgen door vanaf zijn 31e tot zijn 65e jaarlijks een bedrag van 60.000 gulden te betalen. Destijds niet meer of minder dan de jackpot. De duivel zit 'm in de details. Coster denkt vooruit en zorgt voor een gelimiteerde transfersom, waardoor Ajax bij een toekomstige transfer niet zomaar alles kan vragen. Barcelona zit al op het vinkentouw en wacht tot de Spaanse grenzen opengaan voor buitenlandse voetballers. Dat gebeurt in 1973, en op 22 augustus wordt het contract ondertekend en verhuist Cruijff voor 6 miljoen gulden, waarvan 3 miljoen voor hemzelf, naar Barcelona. Door zijn transfer mag Cruijff zich de duurste voetballer aller tijden noemen. Zijn schoonvader heeft woord gehouden. Jopie uit Betondorp is miljonair. Meervoudig miljonair zelfs.

Dat is het moment dat er in de Tweede Kamer geroepen wordt: 'Wat is een mens waard?' Exact dezelfde teksten horen we 45 jaar later. Als Neymar voor omgerekend een half miljard gulden naar Parijs gaat. Of als er lachend 84 miljoen euro voor de modale Nederlandse verdediger Virgil van Dijk wordt neergeteld. Coster baant als zoonwaarnemer de weg voor een hele nieuwe beroepsgroep. De ene na de andere international vraagt hem of hij de zaken wil gaan regelen. Vandaag de dag weten de clubs niet beter en is een deal zonder zaakwaarnemer(s) niet meer mogelijk. 'Ik zag in dit glibberige terrein van de voetballerij een oerwoud waar nodig eens een boom moest worden gekapt,' zegt hij als hij een paar jaar later er niet alleen voor Cruijff een beter contract en een prachtige transfer uit sleept, maar zich ook inzet om Johan Neeskens naar Spanje te loodsen. Coster SportPromotions heet zijn bedrijf. Kritiek lacht hij weg. Bestuurders hebben wat hem betreft boter op hun hoofd: 'Alle spelers zijn zeker één keer door hun club belazerd.'

Coster heeft snel door dat er veel meer geld te verdienen valt. Hij ziet als eerste het gat in de markt en wil gaan uitbreiden. Met Piet Keizer en Maarten de Vos sticht hij Inter Football, het eerste makelaarsbureau dat op professionele basis spelers begeleidt. Bij Barcelona ziet hij hoe de club de hele investering in Crujff al terugverdient door vriendschappelijke wedstrijden te spelen met de Nederlandse ster die in eerste instantie nog niet speelgerechtigd is. Dit is nog wat lucratiever dan de diamanthandel. vvcs-vakbondsleider Karel Jansen en de linkse pers spreken er schande van. Coster is een parasiet die geld onttrekt aan het voetbal. Jansen heeft er dan nog geen enkel idee van dat zijn zoon Rob decennia later in de voetsporen van Coster zal treden en een groot deel van de Nederlandse markt in handen zal krijgen. Laat staan dat hij er een idee van kon hebben dat tegenwoordig meer dan een miljard euro per jaar wegstroomt uit het voetbal via de meest creatieve constructies. Coster trekt zich later terug uit Inter Football en gaat als zelfstandig voetbalmakelaar door. Steeds meer grote spelers vragen hem, in 1974 bijna het gehele Nederlands elftal. Het betaalde interview, de betaalde column, de sponsorpot voor spelers. Geld voor stickeralbums. Gelimiteerde transfersommen. De clubs weten niet hoe ze het hebben. Een hele generatie voetballers gaat eindelijk goed geld verdienen. Tot dat moment was een eigen sigarenzaak tijdens en na de loopbaan zo'n beetje het hoogst haalbare.

Aan zijn schoonzoon verdient hij naar eigen zeggen geen cent. Zelfs de advocaten betaalt hij zelf. Toch krijgen ook Coster en Crujff te maken met de donkere kanten van zaakwaarnemers. Van de weekendmiljonairs. In dit geval een Franse Roemeen met een enorme bontjas, die met zijn cabriolet het leven van Danny en Johan in Barcelona binnen komt rijden. Net als Johan alleen nog maar voor de lol wil voetballen en al afscheid heeft genomen met de historische 0-8-nederlaag tegen Bayern München. Het geld van die wedstrijd gaat grotendeels naar een goed doel. Johan heeft miljoenen bij elkaar gevoetbald en hoeft zich nooit meer zorgen te

maken. Danny valt als een blok voor de mooiste man van Spanje. Ene Michel Georges Basilevitch. Met jachten, mooie auto's en bakken charisma. Een oplichter die zo uit de bioscoop lijkt weggelopen. Het is in de tijd dat iedereen in de aandelen gaat en mannen elkaar op verjaardagsfeestjes goede tips geven. Coster is nu de loopbaan van zijn schoonzoon voorbij is, vooral druk met andere voetballers en Johan vindt het tijd zijn vleugels op zakelijk gebied zelf eens uit te gaan slaan. Voetbal en geld hebben hem altijd gefascineerd en hoe leuk is het niet om zelf eens in zaken te gaan. Zal zijn schoonvader van opkijken straks als hij zijn enorme vermogen even verdubbeld heeft. De rijke Roemeen blijkt ook niet te beroerd hem wat tips aan de hand te doen. In een paar maanden tijd krijgt hij Danny en Johan zover dat ze hun volledige vermogen investeren in bedrijven waar ze totaal geen verstand van hebben. Want Johan en varkensfokkerijen? Cruijff is niet de eerste en zeker niet de laatste voetballer die door de verkeerde manager binnen de kortste keren al zijn geld kwijt is. Het is de eerste keer in lange tijd dat Cruijff zaken heeft gedaan zonder ome Cor daarbij te betrekken. Het is meteen ook de laatste keer: 'Het enige wat Johan zonder mij mag doen, is pissen.' Van stoppen is geen sprake. Jopie moet nog een tijd doorgaan met voetballen wil hij een zorgeloze toekomst tegemoet gaan met zijn vrouw.

Het verhaal met de adviseur is niet iets waar later nog graag over wordt gepraat. Maar sprookjes bestaan nu eenmaal niet. Zelfs niet als je de beste voetballer ter wereld bent. De Roemeen leefde nog lang en gelukkig, zou je zo zeggen. Hij leek ook wel van de aardbodem verdwenen. Leek, want hoewel de hele voetbalwereld wist van zijn malversaties met de familie Cruijff, kon hij gewoon verder in het wereldje waar vrijwel alles achter de schermen geregeld wordt. Twintig jaar later blijkt de man nog steeds actief als hij opduikt in een persbericht van de FIFA, die hem in 1997 officieel persona non grata verklaart. Als illegale spelersmakelaar is hij betrokken bij vuile zaakjes. Als de vertegenwoordiger van Auxerre

tracht hij een Nigeriaanse international te slijten aan Italiaanse en Spaanse clubs. De coach van Auxerre wordt berispt vanwege het afleggen van valse verklaringen en de makelaar krijgt een geldboete. Namens de Franse international Thierry Henry komt de makelaar op stiekeme wijze een contract overeen met Real Madrid. Zowel de club als de speler moet een boete betalen voor het samenwerken met de zwendelaar. Saillant detail daarbij is dat de transfer van Henry nooit doorging. Maar goed. Daar had Cruijff niets aan. Zelfs hij liet zich op het verkeerde been zetten door een makelaar.

Ome Cor kan na het echec weer helemaal opnieuw beginnen, Cruijff ook. 'Hoeveel poen heb ik?' zou Cruijff gevraagd hebben na alles opgebiecht te hebben. Coster is snel klaar met tellen: 'Nada.' Er zit niets anders op dan met het oude lijf weer te gaan voetballen. De reis gaat naar Los Angeles, naar Washington en met de dollars die hij in die twee jaar verdient kan hij in elk geval zijn schulden in Spanje afbetalen. Daar speelt hij op recettebasis nog wat wedstrijden voor het nietige Levante alvorens hij in 1981 terugkeert in De Meer. Net zo arm als dat hij er ooit begon. Coster sluit links en rechts nieuwe contracten af en maakt zijn schoonzoon, inmiddels een gevorderde dertiger, voor de tweede keer miljonair. Het laatste kunstje vertoont Coster in 1983, als Ajax-voorzitter Ton Harmsen tijdens de contractbesprekingen broemt dat Cruijff zijn beste tijd heeft gehad en dat hij, Harmsen, de hoofdprijs niet meer gaat betalen. Nog dezelfde middag neemt Coster contact op met Feyenoord-voorzitter Gerard Kerkum en tekent Cruijff twaalf jaar na de laatste onderhandelingen alsnog voor de concurrent. Het contract is vuistdik met als opvallendste onderdeel dat de opbrengst van alle toeschouwers boven de 22.000 gemiddeld in zijn zakken zal vloeien. Feyenoord verovert ondanks een 8-2-nederlaag in Amsterdam dat seizoen de dubbel. De foto van een uitgemergelde en dodelijk vermoeide Cruijff na afloop vertelt veel meer dan het verhaal van een zwaar seizoen. Het heeft hem

zes jaar gekost om die ene domme fout met die ene slimme makelaar recht te zetten.

Coster voelt zich als pionierend zaakwaarnemer miskend. 'Er is een complot gaande tegen het genre makelaars waartoe ik behoor.' Bij zijn vertrek in 1981 zegt Coster in *Het Parool*: 'Ik heb me door mijn gebrek aan opleiding altijd meer moeten inspannen dan de tegenpartij. Altijd in m'n uppie met een paar jaar lagere school opboksen tegen die echte studiehoofden, dát vreet aan je, echt waar.' Coster laat het werk over aan jongere vertrouwelingen en is nog betrokken bij transfers van mannen als Gullit en Kieft maar verdwijnt steeds meer uit de periferie van het voetbal. Een nieuwe lichterling makelaars neemt de markt over. Mannen als Rob Jansen die ook een scherpe tong en een bikkelharte mentaliteit hebben, nemen bezit van de nieuwe werkelijkheid die Coster in de voetbalwereld heeft gerealiseerd.

Maar ome Cor blijkt zelfs in zijn nadagen een man die van zich af weet te bijten. Als hij met zijn MINI Cooper in de binnenstad van Amsterdam tegen een andere auto aanrijdt moet de rechter eraan te pas komen om een oordeel te vellen. Coster betuigt spijt voor de rechter. Het valt niet mee voor een oude man zich staande te houden in het drukke verkeer. De stress is hem te veel geworden, het zal niet meer gebeuren. De rechter knikt begrijpend naar de oude grijze man. Als Coster de schade in onderling overleg wil regelen, wordt de zaak geseponneerd. De oude Coster belooft de rechter deemoedig het in orde te maken. In de hal duwt de Amsterdammer de verbouwereerde tegenpartij een briefje van honderd in handen en sist hem dreigend toe de kop van diens romp te rukken als de man nu nog moeilijk zou doen.

Coster overleed op 87-jarige leeftijd en zelfs tien jaar na dato woedt er nog steeds een bittere strijd over zijn nalatenschap.

Duurste spelers ooit

speler	jaar	nieuwe club	afkoopsom
Neymar	2017	PSG	€ 222 miljoen
Kylian Mbappé	2018	PSG	€ 135 miljoen
Phillipe Coutinho	2018	Barcelona	€ 120 miljoen
Cristiano Ronaldo	2018	Juventus	€ 117 miljoen
Ousmane Dembélé	2017	Barcelona	€ 105 miljoen
Paul Pogba	2016	Manchester United	€ 105 miljoen
Gareth Bale	2013	Real Madrid	€ 101 miljoen
Cristiano Ronaldo	2009	Real Madrid	€ 94 miljoen
Gonzalo Higuaín	2016	Juventus	€ 90 miljoen
Romelu Lukaku	2017	Manchester United	€ 85 miljoen